

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 23 september 2025

Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

7 2025_B&W_00640 Informatienota Steenwijkerdiep-Zuid - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

Rob Bats, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Samenvatting

Het doel van deze nota is om de gemeenteraad van Steenwijkerland informatie te verstrekken over de achtergrond van het project fietsverbinding Steenwijkerdiep-Zuid, het verloop van het proces, de inhoudelijke afwegingen en de koers. Het college koerst op de variant "karrenspoor" waarbij een breedte van 2,50 meter fietspad in twee delen van 1,25 meter wordt verdeeld over de bestaande rijbaan en het smalle fietspad wordt opgeheven.

Informatienota

Inleiding

De route langs het Steenwijkerdiep-Zuid is deel van het lokale en recreatieve fietsnetwerk van Steenwijkerland. Het fietspad is in slechte staat. In 2023 heeft uw raad het *Fietsplan* vastgesteld. Naar aanleiding van een oproep van de CPB is de ambitie om deze route te verbeteren daarin opgenomen. Het college is in 2024 gestart met technisch onderzoek, met als doel in 2025 met een plan te komen en tot uitvoering over te gaan. Voor het project is 375.000 euro beschikbaar gesteld in de Programmabegroting 2025-2028.

Tijdens de Politieke Markt van 10 juni 2025 hebben aanwonenden van het Steenwijkerdiep-Zuid en de Leiweg ingesproken. Zij hebben de gemeenteraad verzocht om bij de inrichting van de fietsroute af te wijken van de beleidsmatige standaard van 2,50 meter. Concreet is daarbij het verzoek aan uw raad gedaan om de bestaande situatie te behouden: een halfverharde rijbaan met een vrijliggend fietspad (van ca. 1,60 meter). Op 13 augustus 2025 is een brief van bewoners ingekomen als te behandelen stuk, ter afhandeling door het college (met deze informatienota). Met de betrokken inwoners is ook afgesproken u hierover te informeren.

Het doel van deze nota is om de gemeenteraad van Steenwijkerland informatie te verstrekken over de achtergrond van het project fietsverbinding Steenwijkerdiep-Zuid, het verloop van het proces, de inhoudelijke afwegingen en de koers. Het college koerst op de variant "karrenspoor" waarbij een breedte van 2,50 meter fietspad in twee delen van 1,25 meter wordt verdeeld over de bestaande rijbaan en het smalle fietspad wordt opgeheven.

De situatie nu (links), een detailfoto van de huidige staat van het fietspad (midden) en een impressie van de variant 'karrenspoor' met overfietsbare middenberm (rechts).

Kernboodschap

Uit de kwalitatieve beoordeling van het bestaande fietspad blijkt dat het fietspad in zeer slechte staat is en een reconstructie noodzakelijk is. Om te voldoen aan de ontwerpeisen voor de fiets dient het nieuwe fietspad 2,50 meter breed te zijn. Op de bestaande plaats is een fietspad van deze afmeting niet te realiseren in de openbare ruimte. Als alternatief is daarom in eerste instantie de mogelijkheid verkend om een 'gewone' weg aan te leggen over de bestaande puinfundering. Dit is vergelijkbaar met de asfaltwegen in het verlengde van het Steenwijkerdiep-Zuid. Bij gesprekken met de bewoners bleek dat zij zich zorgen maken over de toename van verkeer en de aantasting van de landschappelijke kwaliteit. Gedurende het proces zijn drie varianten verder onderzocht:

Reconstructie bestaand fietspad (1,60 meter)	Het aanbrengen van een "karrenspoor" op de rijbaan	Aanbrengen van een vrij liggend fietspad van 2,50 meter
Dit is de voorkeursvariant die de inwoners naar voren hebben gebracht. Hierbij blijft de bestaande situatie met halfverharde rijbaan behouden, waarbij het fietspad met de bestaande breedte wordt opgeknapt.	Hierbij wordt het fietspad opgeheven en wordt een 'karrenspoor' van twee delen van 1,25 meter breed aangebracht op de weg, verbonden door een overrijdbare strook van grasbetonstenen.	Hierbij wordt een nieuw fietspad aangelegd langs de halfverharde rijbaan, die behouden blijft. Om hier voldoende plaats voor te scheppen moet grond worden aangekocht.
1,60 meter breedte	2,50 meter breedte	2,50 meter breedte
€ 482.000 verwacht benodigd	€ 375.000 verwacht benodigd	€ 671.000 verwacht benodigd

Inhoudelijke afwegingen

1) De benodigde breedte van het fietspad

De maatvoering van 2,50 meter wordt beleidsmatig (*Fietsplan Steenwijkerland 3.2*) gehanteerd als minimum voor tweerichtingsfietspaden. Deze maat is gebaseerd op het benodigde rijprofiel voor fietsers, en de mogelijkheid voor fietsers om elkaar veilig en comfortabel te kunnen passeren. Deze breedte zorgt voor een veiligere afstand van fietsers tot de berm en verkleint het risico op enkelzijdige ongevallen. Waar in het verleden is afgeweken van deze maatvoering heeft dat te maken met fysieke onmogelijkheden (een gebrek aan ruimte of eigendom). Op deze locatie is voldoende openbare ruimte beschikbaar over de gehele breedte om deze maat te realiseren.

Met de vorm (karrenspoor) die is gepresenteerd op de derde inwonersbijeenkomst kan voldoende breedte worden gerealiseerd voor de fietsers, terwijl de landschappelijke uitstraling gewaarborgd blijft. Omdat het gebied een zeer lage intensiteit van motorvoertuigen kent vormt dat geen bijzonder risico bij het gedeelde gebruik van de rijbaan. De overfietsbare grasbetonstrook zorg ervoor dat fietsers ook naar het midden van de rijbaan kunnen uitwijken.

2) Behoud van het fietspad op de bestaande plek

Het college acht het behouden van de bestaande situatie (met de bestaande breedte van 1,60 meter) als onwenselijk. Het pad is zodanig smal dat er meer risico is op enkelvoudige ongevallen en passeren minstens oncomfortabel is. Vanuit technisch oogpunt is gebleken dat de locatie kwetsbaar is, omdat het fietspad op relatief korte termijn constructief is beschadigd. Deze optie zou daarom om aanvullende maatregelen vragen om een voldoende stevige fundering te scheppen.

De derde variant gaat uit van een fietspad van 2,50 meter naast de bestaande rijbaan. Een verbreding van het fietspad in de richting van de rijbaan betekent dat er op veel plekken geen berm tussen het fietspad en de puinverharding overblijft. Dat leidt in de praktijk tot oneigenlijke belasting en gebruik van het fietspad door auto's en landbouwverkeer. Fysieke obstakels over de lengte van de route zoals paaltjes tussen rijbaan en fietspad leiden tot een verhoogd risico op enkelzijdige ongevallen. Daarom is in deze variant uitgegaan van een fietspad op afstand van de rijbaan. Echter, een verbreding richting de akkers is wegens het hoogteverschil, de beperkte ruimte, het beschikbare budget en (gebrek aan) eigendom van grond in de huidige situatie niet mogelijk.

Het handhaven van het bestaande vrijliggend fietspad met behoud van een berm tussen rijbaan en fietspad vraagt dus om de aankoop van grond en significante werkzaamheden aan de ondergrond. En dat terwijl een dergelijke reconstructie voor de kwaliteit van het fietsnetwerk geen meerwaarde biedt ten opzichte van de geopperde mogelijkheden op de rijbaan. De reeds beschikbare openbare ruimte wordt in dat geval ook niet benut. Op grond daarvan is het standpunt van het college dat reconstructie van het fietspad op de bestaande plek niet doelmatig is.

Consequenties voor de gemeente

Vanuit de opdracht van de gemeenteraad via het Fietsplan koerst het college op de variant "karrenspoor" waarbij een breedte van 2,50 meter fietspad in twee delen van 1,25 meter wordt verdeeld over de bestaande rijbaan en het smalle fietspad wordt opgeheven. Vanuit deze variant wordt het ontwerp in detail met betrokkenen uitgewerkt richting uitvoering.

Communicatie

Gesprekken met inwoners

De inwonersbijeenkomsten zijn goed bezocht, vrijwel alle aanwonenden zijn één of meerdere keren aanwezig geweest. Ondanks enkele inhoudelijke verschillen van inzicht zijn de bijeenkomsten in goede harmonie verlopen. Inwoners hebben hun visie en inbreng ook onderbouwd en met voorbeelden uitgewerkt. Het college heeft daarvoor waardering.

In februari 2025 hebben enkele inwoners zich bij de gemeente gemeld met zorgen over een eventueel voornemen om het Steenwijkerdiep-Zuid te verharderen. Hoewel er nog geen concrete plannen waren uitgewerkt, is daarop in maart een bijeenkomst belegd om inwoners te informeren over de voorliggende opgave en de bevindingen van het technische onderzoek. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat het handhaven van het fietspad op de bestaande plek niet haalbaar is binnen de kwaliteitseisen van Steenwijkerland en de beschikbare middelen. Met inwoners is gesproken over de wensen en (on)mogelijkheden.

Vanuit de opdracht en de technische en ruimtelijke mogelijkheden is een ontwerp gemaakt waarbij de fietser een plek krijgt op de verharde rijbaan en het fietspad op de bestaande plek verdwijnt. De eerder besproken wensen en (on)mogelijkheden zijn meegenomen in een voorlopig ontwerp, dat tijdens een tweede bijeenkomst in april is gepresenteerd. De inwoners spraken zich zowel als groep en individueel uit tegen dit ontwerp. Bij hen zit een grote zorg over het autoluwe en landelijke karakter van de weg, en het standpunt dat zij een smal en eventueel half verhard fietspad voor deze route voldoende achten. Omdat de inwoners zich unaniem tegen het plan uit hebben gesproken is het college op zoek gegaan naar mogelijkheden om binnen de opdracht maatwerk te bieden.

Deze mogelijkheden zijn gepresenteerd tijdens de derde inwonersbijeenkomst. De andere invulling van de breedte werd gematigd positief ontvangen, evenals maatregelen om bestemmingsverkeer in te stellen en eventueel (fysiek) af te dwingen. Er zijn wel zorgen geuit over de veiligheid voor fietsers als zij hier de weg delen met het lokale landbouwverkeer. Alles overwegende bleef voor inwoners de voorkeur overeind om in te zetten op het behoud van de bestaande situatie, en daarvoor een appel te doen op de gemeenteraad. Daarop hebben zij op 10 juni 2025 ingesproken bij de Politieke Markt. Op 15 juli 2025 heeft een gesprek plaatsgevonden en op 13 augustus 2025 is een brief naar de gemeenteraad gestuurd (onderdeel van de ingekomen stukken).

18-02-2025	Vragen vanuit inwoners
12-03-2025	1 ^e inwonersbijeenkomst
17-04-2025	2 ^e inwonersbijeenkomst
28-05-2025	3 ^e inwonersbijeenkomst
10-06-2025	Inspraak inwoners bij politieke markt
15-07-2025	4 ^e inwonersbijeenkomst
13-08-2025	Ingezonden brief aan de gemeenteraad

Vervolg

Het college zet in op de variant "karrenspoor," en wil deze verder uit te werken met inwoners. Voor de invulling zijn nog mogelijkheden tot maatwerk, waaronder het al dan niet instellen van bestemmingsverkeer, het mogelijk doodlopend maken van (delen van) de weg met fysieke maatregelen, (par)keermogelijkheden voor bestaande gebruikers en vergroening en kwaliteitsverbetering in het algemeen.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over Steenwijkerdiep-Zuid.